

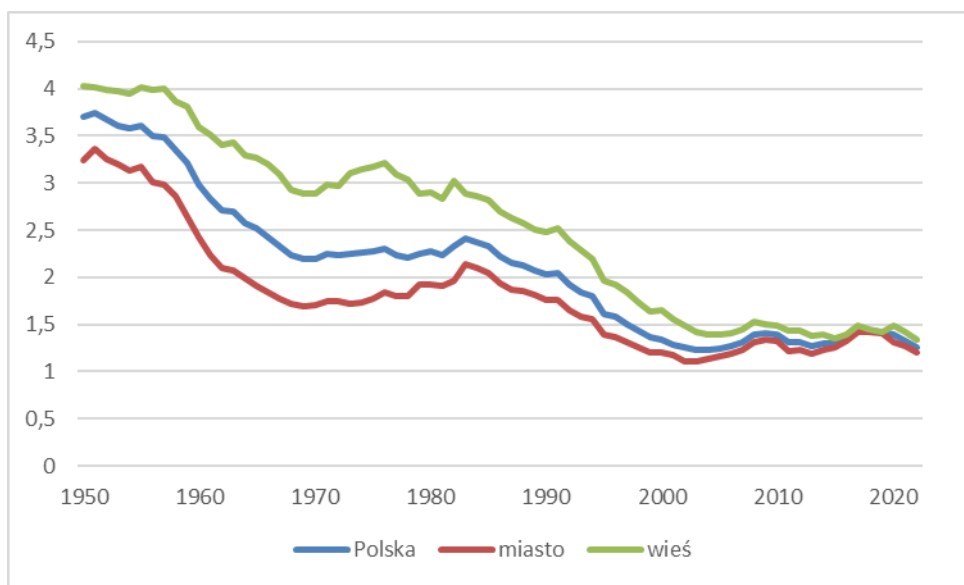
Demograficzny kontekst zmian na rynku pracy

Piotr Szukalski
Uniwersytet Łódzki
Komitet Nauk Demograficznych
Rządowa Rada Ludnościowa
piotr.szukalski@uni.lodz.pl

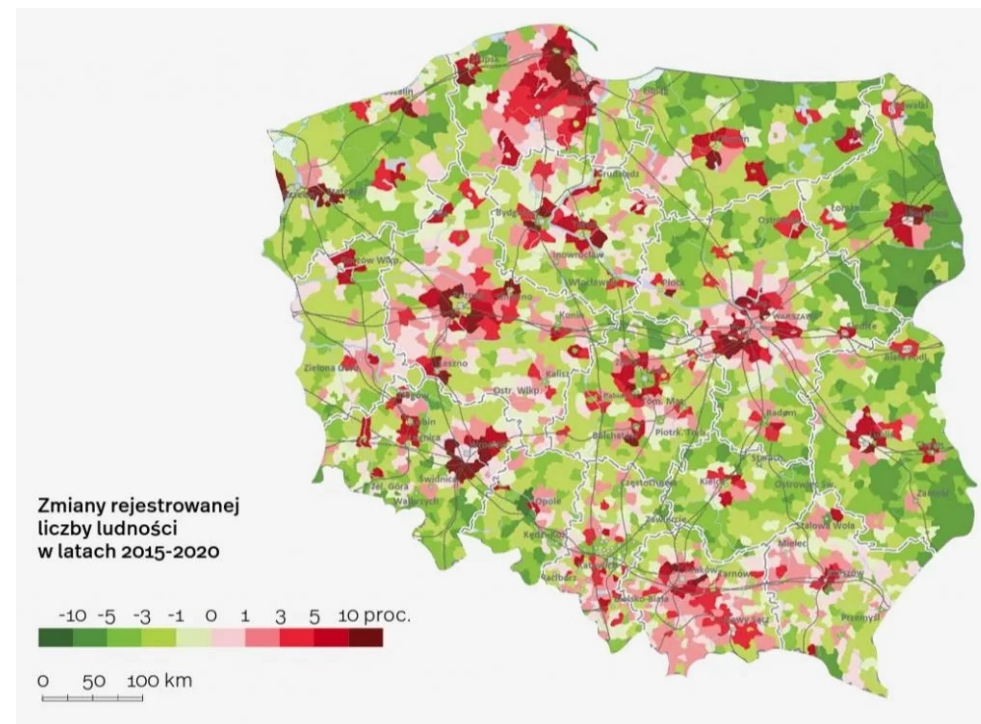
Najważniejsze trendy demograficzne przyszłości

- Depopulacja
- Starzenie się ludności
- Koncentracja ludności na terenach metropolitarnych

Długofalowe uwarunkowania depopulacji

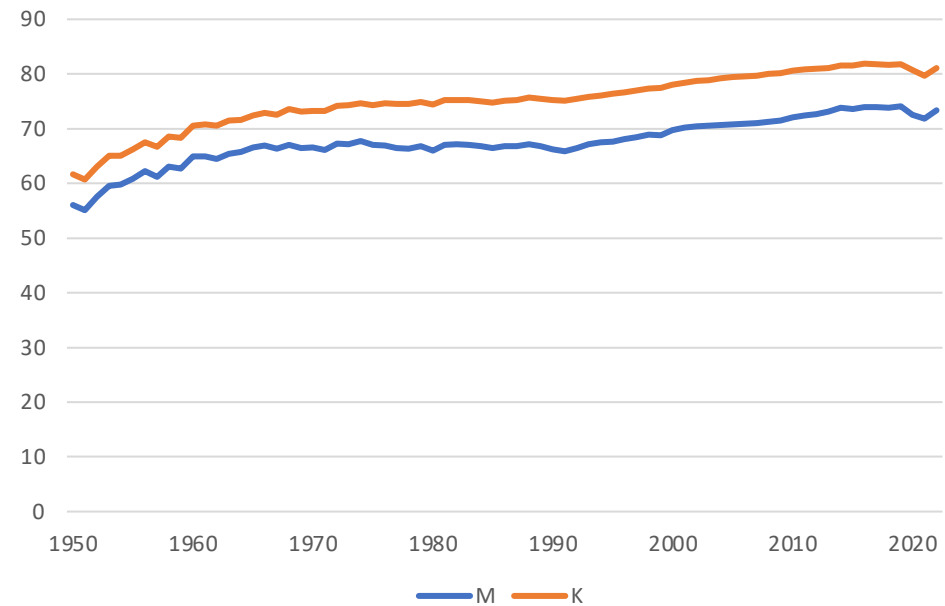
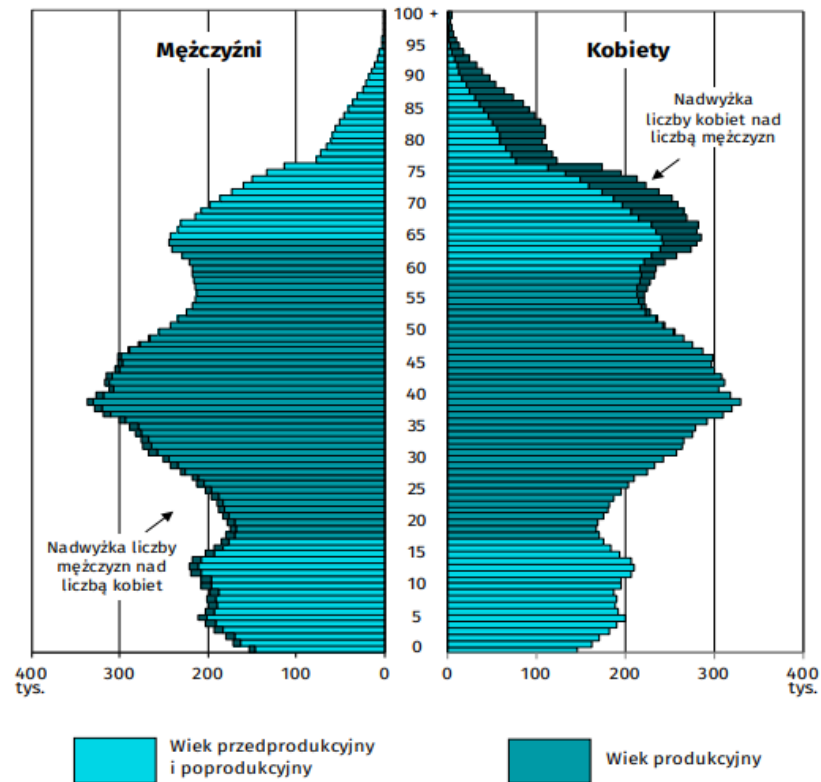
Dzietność w latach 1950-2022

Przyrost rzeczywisty w latach 2015-2020

Starzenie się ludności

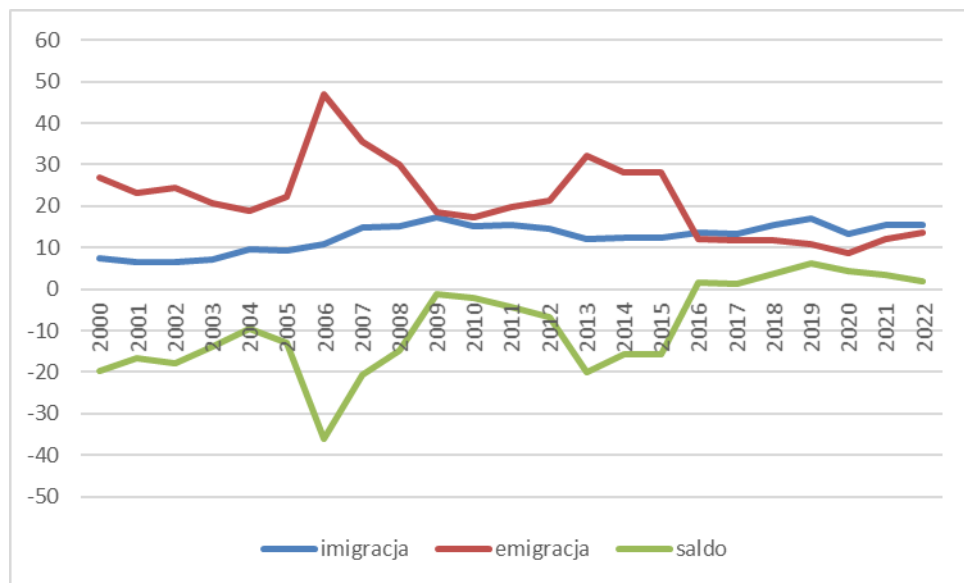
Wykres 4. Piramida wieku ludności (stan w dniu 31.12.2022 r.)

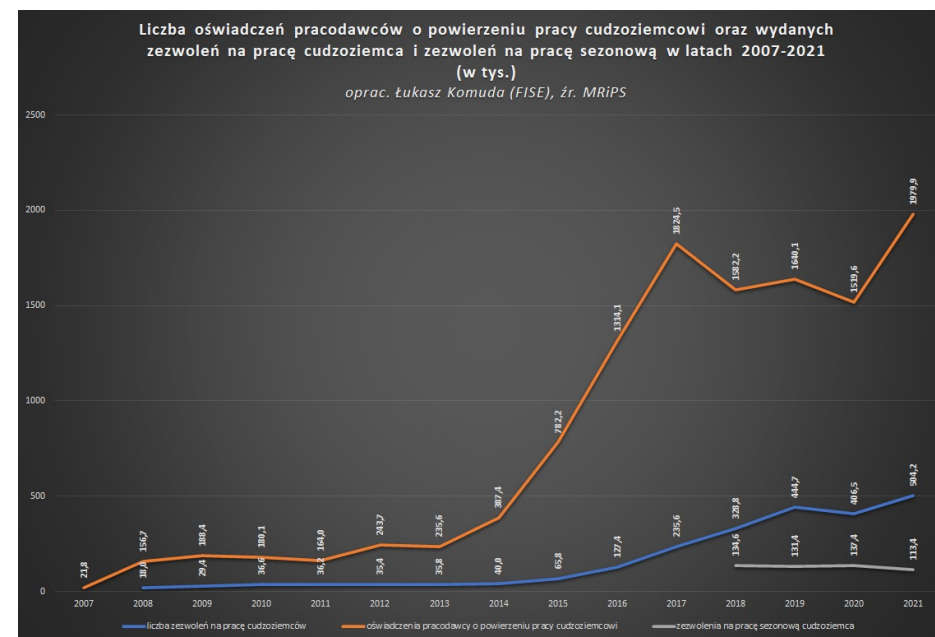
Obniżanie się umieralności (e_0)

Czynniki kohortowe

Migracje

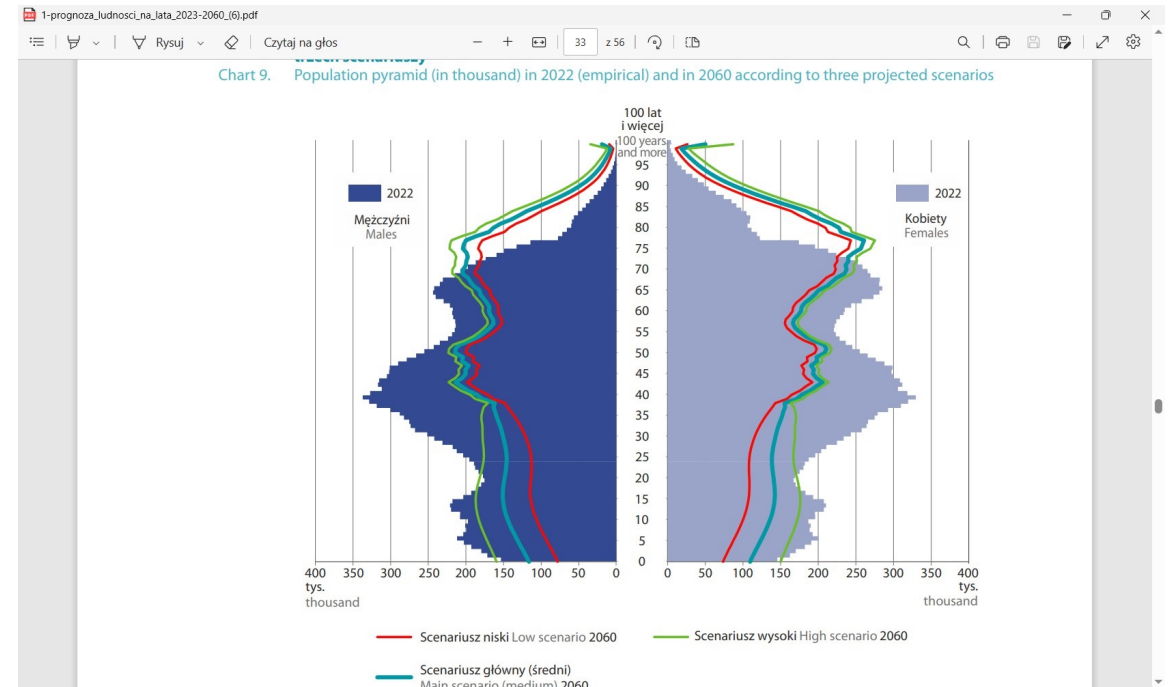
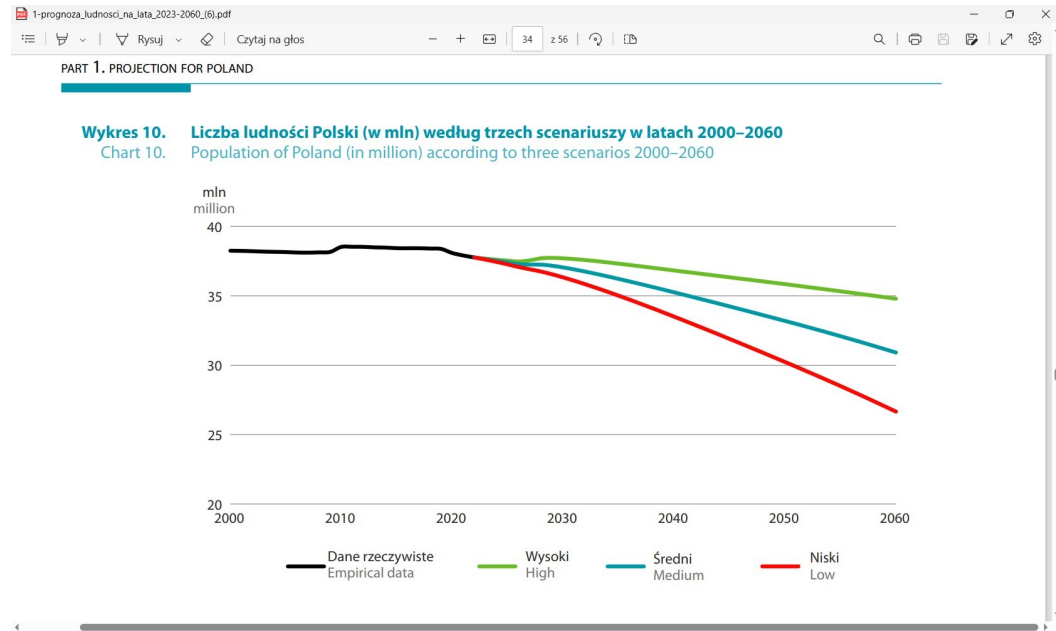

Dodatnie saldo migracji zagranicznych

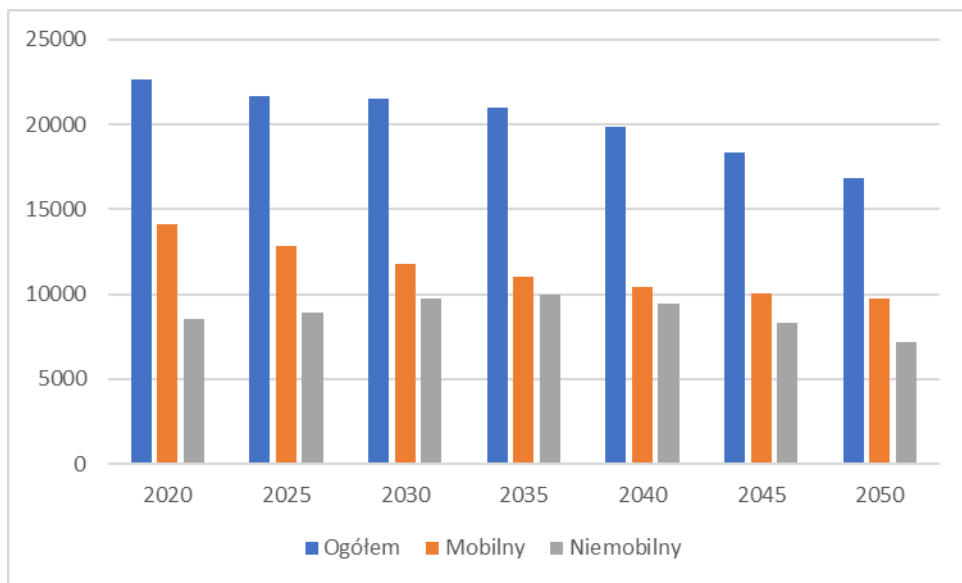

Wzrost liczby pracujących w Polsce cudzoziemców

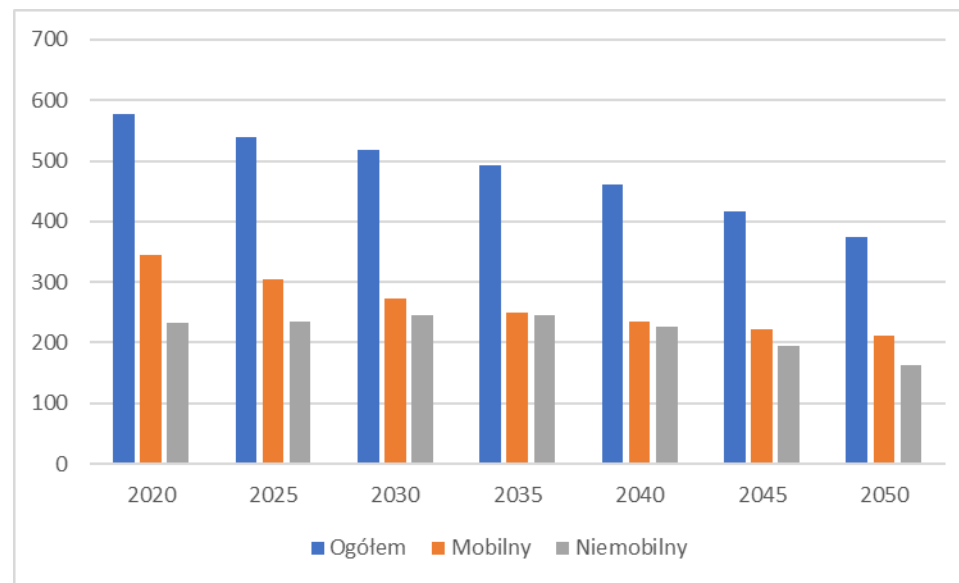
Prognozy demograficzne

Zmiany liczby osób w wieku produkcyjnych, 2020-2050

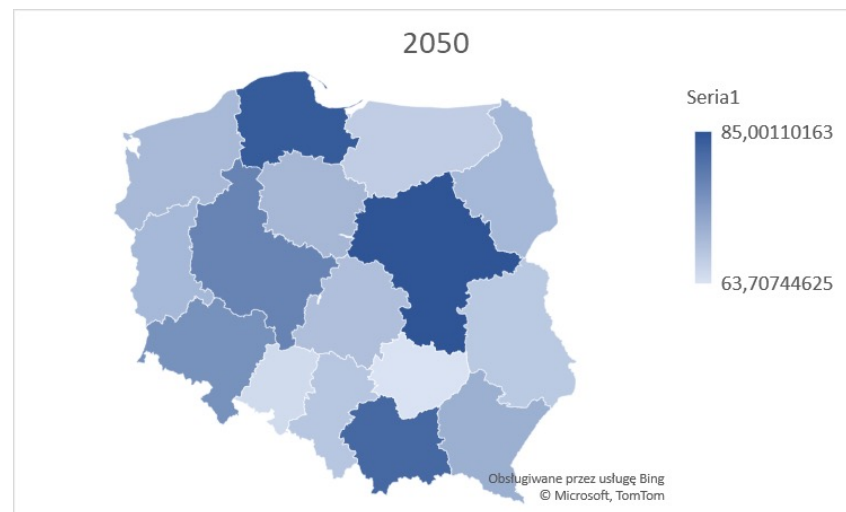
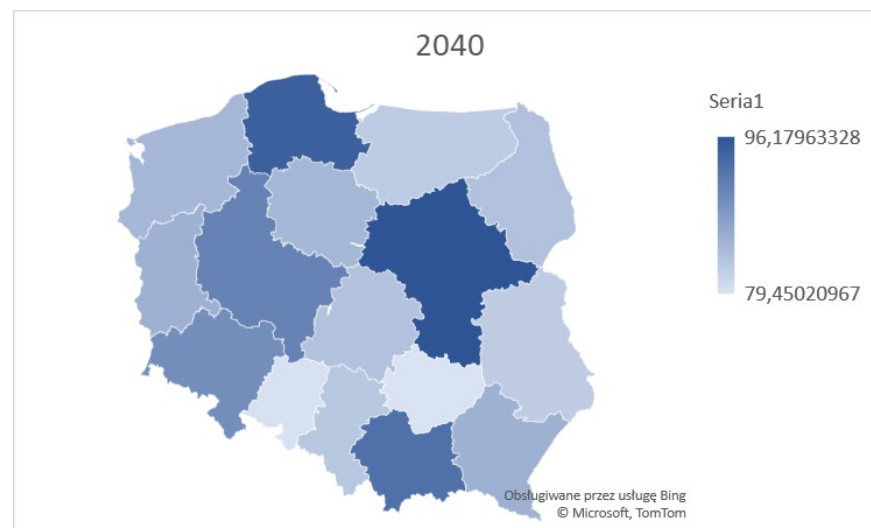
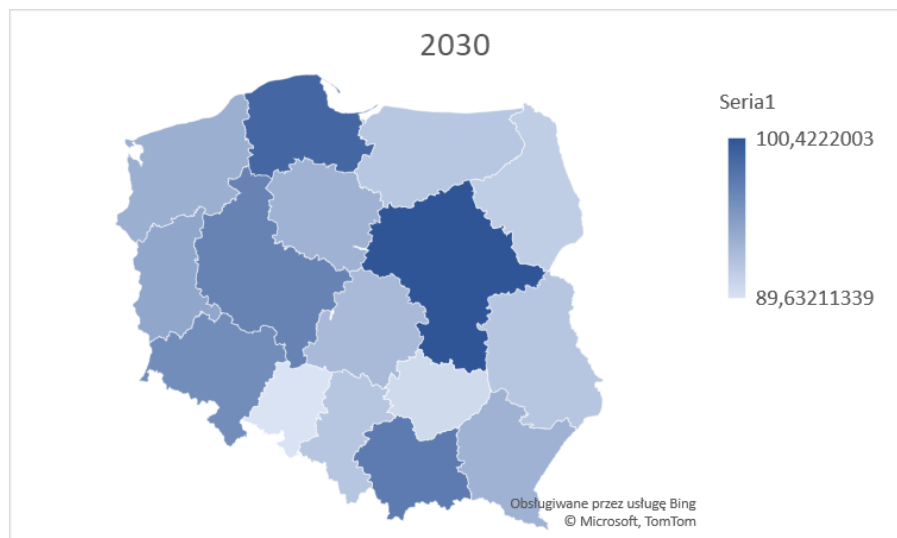
Polska

Opolskie

Źródło: BDL, Prognoza ludności na lata 2023-2060

Zmiany liczby osób w wieku produkcyjnym w stosunku do 2020 r.

Zmniejszanie się liczby i udziału osób w wieku aktywności zawodowej

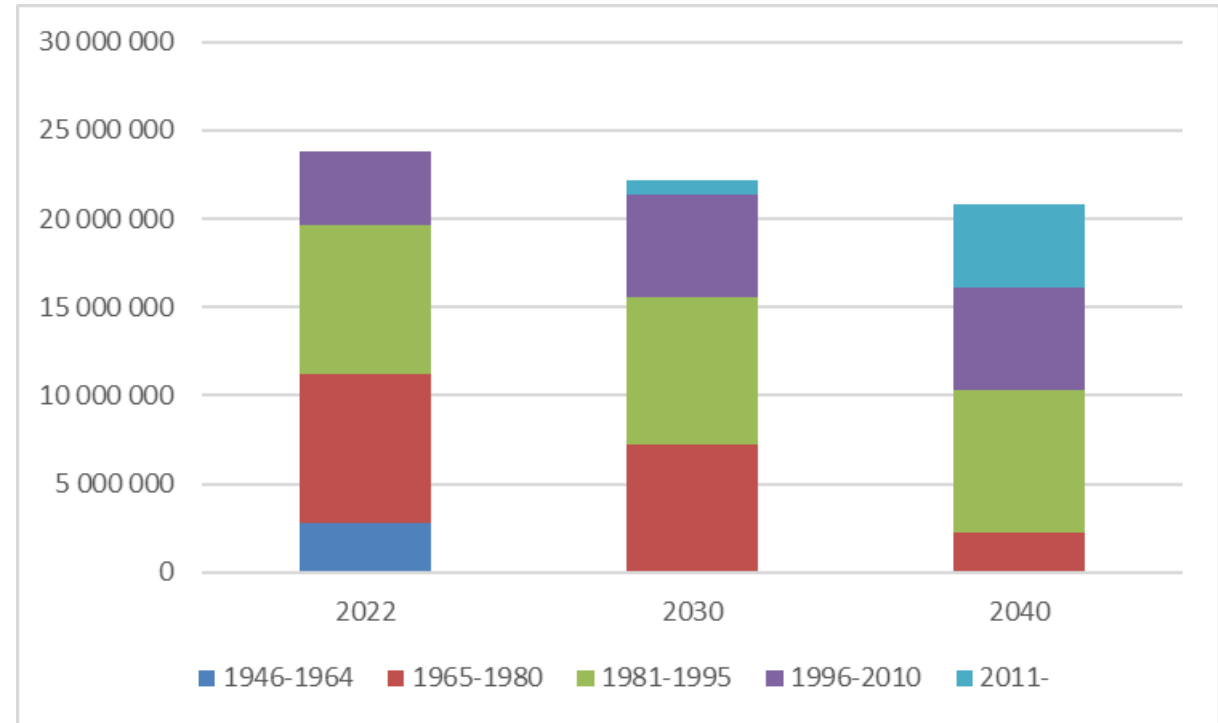
- Zmiany na rynku pracy (automatyzacja, sztuczna inteligencja)
- Aktywizacja grup o niskim poziomie zatrudnienia (kobiety, niepełnosprawni, osoby uprawnione do emerytury, studenci)
- Inwestycje w kapitał ludzki – uczenie przez całe życie
- Imigracja

Pokolenia na rynku pracy?

- Kohorty urodzeń vs. kohorty mentalne
- Czy kilkanaście roczników w dzisiejszych czasach może być do siebie bardzo podobne?
- Czy brak wpływu przestrzeni i uwarunkowań kulturowych?

Pokolenia w wieku produkcyjnym

- budowniczych 1925 – 1945,
- baby boomers, 1946-1964,
- generacja X, 1965-1980,
- generacja Y, 1981-1995,
- generacja Z, 1996-2010
- Nowa generacja, 2011-

Imigracja szansą dla polskiego rynku pracy?

- Wzrost znaczenia imigrantów na rynku pracy (7% pracujących)
- Wzrost zróżnicowania kierunków pozysku imigrantów ekonomicznych
- Społeczna rezerwa wobec zjawiska – brak jasnej polityki publicznej
- Imigracje czasowe czy stałe?

Uchodźcy jako odrębna kategoria?

- Zakładany czasowy pobyt w Polsce
- Specyficzny profil demograficzny
- Wysoki poziom wykształcenia

Integracja cudzoziemców na polskim rynku pracy

- Wzrastająca skala legalnej pracy
- Poprawiająca się z czasem znajomość języka polskiego
- Nieuznawalność kwalifikacji

Podsumowanie

- Demografia nie jest przeznaczeniem
- Szybki postęp technologiczny zapewne zmieni nasze spojrzenie na rynek pracy i dostępność pracowników
- Konieczność poszukiwania rozwiązań krótko- i średniookresowych